

پژوهش های کاربردی در مدیریت، حسابداری، اقتصاد و مهندسی صنایع

باکو - آذربایجان ۲۱ بهمن ۱۴۰۱

طراحی مدل ارزیابی ریسک زنجیره تأمین سازمان های حمل و نقل دریایی استفاده از روش بهترین بدترین (BWM)

مسعود علیزاده*، حسین اقبالی²، بهزاد ملکی ویشکایی³

1- دانشجوی کارشناسی ارشد مهندسی صنایع گرایش بهینه سازی سیستم ها، masoudalizadeh4@gmail.com

2- استادیار گروه صنایع، دانشگاه غیرانتفاعی ایوان کی، education@eyc.ac.ir

3- استادیار گروه صنایع، دانشگاه غیرانتفاعی ایوان کی، maleki.b.edu@gmail.com

چکیده

در دنیای امروز صنایع مختلف و سازمان ها به شدت تحت تأثیر ریسک های زیادی قرار دارد که صنعت حمل و نقل به ویژه سازمان های حمل و نقل دریایی از این قاعده مستثنی نیست. جایگاه و تأثیر مطالعات و ارزیابی ریسک بر موفقیت سازمان ها موضوعی اثبات شده و غیرقابل کتمان است. هدف از انجام پژوهش حاضر طراحی مدل ارزیابی ریسک زنجیره تأمین سازمان های حمل و نقل دریایی با استفاده از روش بهترین بدترین (BWM) می باشد. در این پژوهش ابتدا ریسک های زنجیره تأمین سازمان های حمل و نقل دریایی شناسایی شده و سپس با استفاده از روش دلفی غربالگری و به تایید خبرگان رسیدند و در ادامه با استفاده از روش بهترین بدترین، به محاسبه وزن و اولویت ریسک های پژوهش پرداخته شده است. نتایج این پژوهش نشان داد که 21 ریسک در 6 بعد بر زنجیره تأمین سازمان های حمل و نقل دریایی تأثیرگذار هستند در بین ریسک های اصلی، ریسک ناشی از عامل فنی با وزن 0.37 رتبه اول و ریسک ناشی از عامل انسانی با وزن 0.236 رتبه دوم را کسب کرده است. همچنین در بین زیر ریسک های پژوهش، ریسک انتقال با وزن 0.47، ریسک بهره وری عملیات تولید با وزن 0.59، ریسک به موقع بودن خروج و ورود بندر با وزن 0.598، ریسک خطای انسانی ناشی از تعمیر و نگهداری کنترل از راه دور با وزن 0.615، ریسک شکست به دلیل آب و هوای سنگین 0.45، ریسک مشکل نبود ابزار با وزن 0.524 در هر دسته رتبه اول را به دست آورده اند. همچنین رتبه بندی نهایی ریسک ها نشان داد ریسک مشکل نبود ابزار و ریسک خطای انسانی ناشی از تعمیر و نگهداری کنترل از راه دور با به ترتیب وزن نهایی 0.194 و 0.145 رتبه اول و دوم را در بین ریسک ها در دسترس هستند و ریسک های مشکل برق کشتی، به موقع بودن خروج و ورود بندر و طراحی ضعیف برنامه مرکز کنترل از راه دور به ترتیب با وزن نهایی 0.093، 0.072 و 0.063 رتبه سوم تا پنجم را از لحاظ اولویت در بین ریسک ها دارند.

واژه های کلیدی: ارزیابی ریسک، سازمان های حمل و نقل دریایی، زنجیره تأمین سازمان های حمل و نقل دریایی، روش بهترین بدترین (BWM)

مقدمه

امروزه محیط های صنعتی و سازمان ها به شدت تحت تأثیر ریسک های زیادی قرار دارد که صنعت حمل و نقل به ویژه سازمان های حمل و نقل دریایی از این قاعده مستثنی نیست. مدیریت ریسک به عنوان یکی از حوزه های دانش مدیریت، رویکردی نوین در راستای تقویت و ارتقای اثربخشی سازمان ها می باشد و وجود هرگونه خطر و ریسک ممکن است منجر به خسارات زیادی از لحاظ مالی، جانی، فیزیکی و روانی شود. هدف مدیریت ریسک پروژه افزایش احتمال وقوع رخدادهای مطلوب و کاهش احتمال وقوع رخدادهای نامطلوب